

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG
1026 Budapest, Riadó u. 5.
Tel.: 06-1/882-8594, fax: 06-1/882-8593
Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

A határozat iktatószáma: D.338/16/2019.

A tanács tagjai: Dr. Peleskey Viktória közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos és Dr. Jánosi Bálint közbeszerzési biztos

A hivatalbóli kezdeményező: Agrárminisztérium Vidékfejlesztési Program Irányító Hatósága
(Kecskemét, Ipoly u. 1/A.)

A hivatalbóli kezdeményező képviselője: Első Magyar Önkormányzati Beruházás-lebonyolító és Projektmenedzsment Kft., Móricz Zsolt felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó
(Budapest, Balassi u. 9-11. 4/3.)

Az ajánlatkérő: RÁBA-VAD Kft.
Szilsárkány, Rákóczi utca 25/A

Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Horváth Roland ügyvéd
(Pécs, Teréz u.11-13.)

A beszerzés tárgya, értéke: 50 kWp kapacitású napelem rendszer tervezése és telepítése, 19.501.611., Ft

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T - ot.

A Döntőbizottság megállapítja a hivatalbóli kezdeményezés első eleme tekintetében, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) a Kbt. 76. § (5) bekezdését.

A Döntőbizottság megállapítja a hivatalbóli kezdeményezés második eleme tekintetében, hogy az ajánlatkérő megsértette az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdését.

A Döntőbizottság megállapítja a hivatalbóli kezdeményezés harmadik eleme tekintetében, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 65. § (5) bekezdését, és a 321/2015. (X. 30.) Kormányrendelet 22. § (3a) bekezdését.

A Döntőbizottság megállapítja a hivatalbóli kezdeményezés negyedik eleme tekintetében, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdésre tekintettel a Kbt. 71. § (1) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 250.000.-Ft, azaz kettőszázötvenezer forint bírságot szab ki.

A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható, a határozat kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet a Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz lehet elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő a Kbt. Kbt. 115. § (1) bekezdése alapján, nemzeti eljárás rend szerinti nyílt eljárást folytatott el. Az ajánlattételi felhívást 2017. november 18-án küldte meg az általa kiválasztott ajánlattevőknek.

2. Az ajánlattételi felhívás II.1.1. pontban eljárás tárgyaként az alábbiakat határozta meg: 50 kW_p kapacitású napelem rendszer tervezése és telepítése

3. Az ajánlatkérő biztosította a részekre történő ajánlattételt, két részt határozott meg a felhívásban.

1. rész : 50 kW_p kapacitású napelem rendszer tervezése és engedélyeztetése
Az ajánlati felhívás II.2.5) pontjában írta elő az ajánlatkérő az értékelési szempontokat az 1. rész vonatkozásban az alábbiak szerint
Értékelési szempontok - Ár szempont – Megnevezés: egyösszegű vállalási ár
2. rész: 50 kW_p kapacitású napelemes háztartási méretű kiserőmű kivitelezése, üzembe helyezése
Az ajánlati felhívás II.2.5) pontjában írta elő az ajánlatkérő az értékelési szempontokat ezen rész vonatkozásban az alábbiak szerint:
Minőségi szempont – Megnevezés:
 1. Jótállás időtartama teljes beruházásra az inverterek és napelem paneleken kívül (minimum 24 hónap maximum 48 hónap) / Súlyszám: 20 %
 2. Teljes körű gyártói jótállás időtartama inverterekre és napelem panelekre (minimum 120 hónap maximum 240 hónap) / Súlyszám: 20 %
 Ár szempont – Megnevezés: tételes költségvetéssel alátámasztott egyösszegű ajánlati ár / Súlyszám: 60 %”

4. Az ajánlattételi felhívás III.1.1) pontban az ajánlatkérő az alábbiakat írta elő:

„A kizáró okok felsorolása: Az eljárásban nem lehet ajánlattevő (közös ajánlattevő), alvállalkozó és nem vehet részt az alkalmasság igazolásában olyan gazdasági szereplő, akivel szemben a Kbt. 62. § (1) és (2) bekezdésében foglalt kizáró okok fennállnak, valamint a Kbt. 63. § (1) bekezdésében meghatározott kizáró okok bármelyike fennáll.

5. Az igazolási módok felsorolása és rövid leírása:

A. A 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 17. § (1) bekezdése alapján a kizáró okok fenn nem állásáról ajánlattevőnek - közös ajánlattevőnek - egyszerű nyilatkozatot szükséges benyújtania ajánlatában arról, hogy nem tartozik a felhívásban előírt kizáró okok hatálya alá, valamint

- a Kbt. 114.§ (2) bekezdése szerint

- a Kbt. 62. § (1) bek. k) pont kb) pontját

- a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 8. § i) pont ib) alpontja és a 10. g) pont gb) alpontjában foglaltak szerint kell igazolnia.

A Kbt. 114.§ (2) bekezdése szerint az egységes európai közbeszerzési dokumentum nem alkalmazandó, azonban az ajánlatkérő elfogadja, ha az ajánlattevő a 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 7. § szerinti korábbi közbeszerzési eljárásban felhasznált - egységes európai közbeszerzési dokumentumot nyújt be, feltéve, hogy az abban foglalt információk megfelelnek a valóságnak, és tartalmazzák az ajánlatkérő által a kizáró okok és az alkalmasság igazolása tekintetében megkövetelt információkat. Az egységes európai közbeszerzési dokumentumban foglalt információk valóságtartalmáért az ajánlattevő felel.

A kizáró okok tekintetében az eljárást megindító felhívás feladásánál (felhívás VI. 4) pontja) nem régebbi keltezésű nyilatkozatokat kell az ajánlathoz csatolni.

B. A 321/2015. (X.30.) Korm. rendelet 17. § (2) bekezdése alapján az alvállalkozó, valamint az alkalmasság igazolásában résztvevő más szervezet tekintetében az ajánlattevő csak arról köteles nyilatkozni, hogy a résztvevő gazdasági társaságokkal kapcsolatban nem állnak fenn az eljárásban előírt kizáró okok.

C. A Kbt. 67. § (4) bekezdése alapján az ajánlatban be kell nyújtani az ajánlattevő azon nyilatkozatát, hogy nem vesz igénybe a szerződés teljesítéséhez a Kbt. 62. § és a Kbt. 63. § szerinti kizáró okok hatálya alá eső alvállalkozót.

D. Ajánlatkérő felhívja a figyelmet a Kbt. 64. § szerinti öntisztázás lehetőségére továbbá a Kbt. 74. § (1) bekezdésében foglaltakra.

6. Szakmai tevékenység végzésére vonatkozó alkalmasság előírása [Kbt. 65. § (1) bekezdés c) pont]:

A Kbt. 65. § (1) bekezdésének c) pontja és a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 26. § (1) bekezdésének a) pontja alapján a magyarországi letelepedésű gazdasági szereplőknek szerepelni kell az 1997. évi LXXVIII. törvény az épített környezet alakításáról és védelméről (továbbiakban Étv.) szerinti, építőipari kivitelezési tevékenységet végzők névjegyzékében. A nem magyarországi letelepedésű gazdasági szereplőnek a letelepedése szerinti ország nyilvántartásában való szereplés, vagy a letelepedése szerinti országban előírt engedély, jogosítvány vagy szervezeti, kamarai tagság igazolása, illetve a dokumentumok csatolása szükséges.

Alkalmatlan az ajánlattevő a szerződés teljesítésére, ha nem szerepel az Étv. szerinti, építőipari kivitelezési tevékenységet végzők névjegyzékében. Nem Magyarországon letelepedett gazdasági szereplő esetén alkalmatlan az ajánlattevő a szerződés teljesítésére, ha nem szerepel a letelepedése szerinti ország nyilvántartásában, vagy nem rendelkezik a letelepedése szerinti országban előírt engedéllyel, jogosítvánnyal vagy szervezeti, kamarai tagsággal.

Szakmai tevékenység végzésére vonatkozó alkalmasság igazolása:

Az Étv. szerinti építőipari kivitelezési tevékenységet végzők névjegyzékében való szereplés tényét ajánlatkérő ellenőrzi az ingyenesen, elektronikusan elérhető adatbázisból.”

7. Az ajánlattételi felhívás III.1.3) Műszaki, illetve szakmai alkalmasság pontban többek között előírta:

Az igazolási módok felsorolása és rövid leírása:

Ajánlatadóknak (közös ajánlatadóknak) a 321/2015. (X. 30.) Kormányrendelet 21. § (3) bekezdés és 25.§ alapján a jelentkezéséhez csatolnia kell - cégszerűen aláírt nyilatkozatát - az M1); M2) pontokban meghatározottakról - figyelemmel a Kbt. 67. §-ban foglaltakra. A nyilatkozatnak olyan részletezettségűnek kell lennie, mely alapján az alkalmassági feltételnek való megfelelés egyértelműen megállapítható.

A jelen pont szerinti alkalmassági feltételek esetében rögzített igazolás benyújtása kizárólag az ajánlatkérő Kbt. 69. § (4) bekezdése szerinti felkérése esetén szükséges.

Ajánlatkérő előírja, hogy valamennyi érintett gazdasági szereplő a cégszerűen aláírt nyilatkozat kitöltésével igazolja a jelen felhívási pontban megadott alkalmassági követelménynek való megfelelését. Más szervezetek kapacitásaira való támaszkodás esetén felhívjuk a figyelmet a Kbt. 65. § (7)-(8) bekezdéseire.

A Kbt. 65. § (6) bekezdése alapján közös ajánlatadás esetén a közös ajánlatadók együttesen is megfelelhetnek a III.1.3. M1); M2) pontokban meghatározottaknak.

M1.) A felhívás megküldését megelőző 3 évben a legjelentősebb,

az ajánlat tárgyának (1. rész esetében: napelemes rendszer tervezése; 2. rész esetében : napelemes rendszer kivitelezése) tevékenység ismertetése, évente maximum 3 db. Az igazolás, illetve nyilatkozat tartalmazza legalább a következő adatokat: a teljesítés ideje, a szerződést kötő másik fél megnevezése, a kivitelezés tárgya, mennyisége (beépített villamos kapacitása), az ellenszolgáltatás összege, továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e. [321/2015. (X. 30.) Kormányrendelet 21. § (3) bekezdés a) pont és 22. § (1)-(2) bekezdés]

8. Alkalmassági minimumkövetelmény(ek):

M1.): Alkalmatlan az ajánlatadó, ha nem rendelkezik a felhívás megküldését megelőző 3 évben összesen, az ajánlat tárgyának (1. rész esetében: napelemes rendszer tervezése; 2. rész esetében: napelemes rendszer kivitelezése) megfelelő tevékenység végzéséből származó legalább 2 db, szerződészerűen teljesített referenciával. Csak az 1. rész esetében a referenciának megjelölt kivitelezések teljesítésének értéke, legalább egy üzleti évben, összességében elérte a nettó 10 millió HUF értéket. Ajánlatkérő, referenciaként, csak az eljárást megindító felhívás feladásának napjáig befejezett megvalósítást fogadja el. Az összegszerű alkalmassági követelménynek való megfelelés több szerződéssel együttesen is teljesíthető.

9. Az ajánlattételi felhívás VI.3.9) pontban írta elő a módszer(ek) meghatározását, amellyel a VI.3.8) pont szerinti ponthatárok közötti pontszámot megadásra kerülnek:

1. részszerempont (ajánlati ár):

A legjobb ajánlat – legalacsonyabb ár - a maximális pontszámot kapja. A következő ajánlatok pontszámai a legjobb ajánlathoz történő fordított arányosítással kerülnek kiszámításra (két tizedes jegy pontosságig, a kerekítés általános szabályai szerint), a közbeszerzési dokumentumokban ismertetett pontszámítási képlet alapján.

2. részszerempont (jótállás időtartama teljes beruházásra az inverterek és napelem paneleken kívül, minimum 24 hónap maximum 36 hónap)

A legjobb ajánlat – leghosszabb jótállási idő - a maximális pontszámot kapja. A következő ajánlatok pontszámai a legjobb ajánlathoz történő egyenes arányosítással kerülnek kiszámításra (két tizedes jegy pontosságig, a kerekítés általános szabályai szerint), a közbeszerzési dokumentumokban ismertetett pontszámítási képlet alapján. A 24 hónapot tartalmazó vállalás a minimális 1 pontot, a 48 hónapos vállalás a maximális 10 pontot kapja.

3. részszerzőpont (Teljes körű gyártói jótállás időtartama inverterekre és napelem panelekre, minimum 120 hónap maximum 240 hónap)

A legjobb ajánlat – leghosszabb jótállási idő - a maximális pontszámot kapja. A következő ajánlatok pontszámai a legjobb ajánlathoz történő egyenes arányosítással kerülnek kiszámításra (két tizedes jegy pontosságig, a kerekítés általános szabályai szerint), a közbeszerzési dokumentumokban ismertetett pontszámítási képlet alapján. A 120 hónapot tartalmazó vállalás a minimális 1 pontot, a 240 hónapos vállalás a maximális 10 pontot kapja.”

10. Az ajánlattételi felhívás VI.3.12) További információk 6. pontjában többek között előírta, hogy az ajánlattevőknek ajánlatukhoz csatolni szükséges

- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 13. §-a alapján a folyamatban lévő változásbejegyzési eljárás esetén az Ajánlattevő, illetve az alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezet köteles benyújtani a változásbejegyzési kérelmet (.xml fájl) és a benyújtást igazoló digitális tértivevény kinyomtatott, egyszerű másolatát, ajánlattevő nemleges nyilatkozatát is köteles csatolni.

11. Az ajánlattétel határideje 2017. december 19. 11:00 óra volt.

Az ajánlatkérő az alábbi ajánlattevőknek küldte meg az ajánlati felhívást:

1. Alternatív Energia Rendszerek” Kft.
2. E.ON Energiakereskedelmi Kft.
3. Innonap Kft.
4. KLNSyS Kft.
5. Tóth Gábor E.V.

12. Az ajánlatkérő dokumentációt is készített, amely tartalmazta az általános tájékoztatást, a műszaki leírást, az ajánlat részeként benyújtandó dokumentumok leírását, a nyilatkozatmintákat, és az adásvételi szerződés tervezetét.

13. A dokumentáció 63. oldalán a „Feladat specifikáció”-t az alábbiak szerint határozta meg.

Villamos kábelezés kiépítése a csatlakozási pontig

50 kWp beépített kapacitású napelem rendszer tervezése, engedélyezése, kiépítése, beüzemelése a mellékelt helyszínrajz szerinti hűsüzem épületére.”

14. Az ajánlattétel határidejére egy ajánlat érkezett.

Alternatív Energia Rendszerek Kft. 9090 Pannonhalma, Tóthegy 92b.

Tételes költségvetéssel alátámasztott egyösszegű ajánlati ár:

tervezés: 350 .000 Ft

kivitelezés: 17.650.000 Ft

Jótállás időtartama teljes beruházásra az inverterek és napelem paneleken kívül (minimum 24 hónap maximum 48 hónap) 48 hónap

Teljes körű gyártói jótállás időtartama inverterekre és napelem panelekre (minimum 120 hónap maximum 240 hónap) 120 hónap

Az ajánlatkérő az értékelést követően érvényesnek nyilvánította a beérkezett ajánlatot, és eredményessé az eljárást. A szerződést 2018. február 12-én megkötötte Alternatív Energia Rendszerek Kft nyertes ajánlattevővel.

A hivatalbóli kezdeményezés

15. A hivatalbóli kezdeményező 2019. június 17-én nyújtotta be a kezdeményezését. Hiánypótlást követően a Döntőbizottság a jogorvoslati eljárást megindította. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezésében kérte az ajánlatkérővel szemben a jogsértés megállapítását.

A hivatalbóli kezdeményező, mint Támogató által meghirdetett „Mezőgazdasági termékek értéknövelése és erőforrás-hatékonyságának elősegítése a feldolgozásban” című, VP-3-4.2.1-15 kódszámú felhívása alapján, az ajánlatkérő 1767865956 iratazonosító számon támogatási kérelmet nyújtott be, amelyet a hivatalbóli kezdeményező elbírált és a 1863116367 számú támogatói okirat alapján támogatásra alkalmasnak minősített.

A támogatott projekt megvalósítása során került lefolytatásra a kezdeményezéssel érintett „50 kWp kapacitású napelem rendszer tervezése és telepítése” tárgyú közbeszerzési eljárás.

16. A 2014-2020 programozási időszakban az egyes európai uniós alapokból származó támogatások felhasználásának rendjéről szóló 272/2014. (XI. 5.) Kormányrendelet (a továbbiakban: Korm.rendelet) 98. § (2) bekezdése értelmében az ajánlatkérő az ajánlatok elbírálásáról szóló írásbeli összegezés megküldését követő két munkanapon belül megküldte a közbeszerzési eljárás során keletkezett összes dokumentumot a hivatalbóli kezdeményező részére a támogató általi utóellenőrzési eljárás lefolytatása érdekében.

17. A megküldött dokumentumokat a hivatalbóli kezdeményező közbeszerzés-jogi szempontú utóellenőrzés keretében megvizsgálta és a lefolytatott eljárásokkal kapcsolatban a közbeszerzési eljárás eredményét, illetőleg a nyertes ajánlattevő személyét befolyásoló súlyos hibákat állapított meg. Minderre tekintettel kezdeményező 2019. április 16. napján a Korm. rendelet 99. § (1) bekezdése értelmében szabálytalansági eljárás lefolytatását rendelte el, ami egyben a Kbt. 152. § (2a) bekezdésére, ill. a Kbt. 152. § (2) bekezdése alapján a jogsértések hivatalbóli kezdeményező általi tudomásra jutásának időpontja is.

Az utólagos ellenőrzési eljárás az alábbiak szerint került lefolytatásra:

18. Az eljárás dokumentumai az EMIR rendszerbe 2018. július 6. napján kerültek feltöltésre, ez az ellenőrzési eljárás kezdeményezésének időpontja. Tekintettel arra, hogy az ajánlatkérő a megszegte a Korm.rendelet 98. § (1) és (2) bekezdésében foglalt kötelezettségét és a közbeszerzési eljárás utóellenőrzését nem határidőben kezdeményezte, a Korm.rendelet 99. § (1) bekezdése szerint utólagos ellenőrzési eljárás került lefolytatásra, amelynek eljárási határideje 15 munkanap.

A hivatalbóli kezdeményező az 1. és 2. számú hiánypótlási felhívást 2018. szeptember 3. napján bocsátotta ki, amelynek határideje 2018. szeptember 10. napja volt.

Az ajánlatkérő a hiánypótlást 2018. szeptember 7. napján teljesítette.

A hivatalbóli kezdeményező a szabálytalansági eljárás megindításáról 2019. április 16. napján döntött. Az utólagos jelentés kiállítására 2019. június 14. napján került sor.

19. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése első elemében azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő a felhívás II.2.5) pontjában, az 1. közbeszerzési részt tekintve a legalacsonyabb ár értékelési szempontját írta elő és alkalmazta. Tekintettel a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 9. §-ára, amely szerint az ajánlatkérő nem alkalmazhatja a legalacsonyabb

ár szempontját egyedüli értékelési szempontként tervezési, mérnöki és építészeti szolgáltatások, valamint építési beruházások esetében. Az ajánlatkérő mindezzel megsértette a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 9. §-át, valamint a Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti hatékony és felelős gazdálkodás alapelvét.

20. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése második elemében azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő tárgyi eljárást úgy folytatta le, hogy az építmény kivitelezésére és tervezésére egyaránt irányult. A 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdése kimondja, hogy az ajánlatkérő ezt az eljárási formát csak kivételesen indokolt esetben alkalmazhatja, azonban ezen kivételesen indokolt helyzet fennállását a hivatalbóli kezdeményező ellenőrzési eljárásban tett hiánypótlási felhívásra sem tudta kellően alátámasztani. Ajánlatkérő mindezzel megsértette a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdését, valamint a Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti hatékony és felelős gazdálkodás alapelvét.

21. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése harmadik elemében azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő a felhívás III.1.3) pontjában az M1.) műszaki, illetve szakmai alkalmasság minimumkövetelményét úgy határozta meg, hogy az 1. részre vonatkozóan 2 db olyan referenciával kell rendelkeznie az ajánlattevőknek, amely legalább egy üzleti évben összességében elérte a nettó 10 millió forintos értéket. Az ajánlatkérő mennyiségi előírás helyett az ellenszolgáltatás összegét rögzítette. A hivatalbóli kezdeményező az utóellenőrzési eljárás során hiánypótlás keretében kérte - hivatkozással a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (3a) bekezdésére - indokolni, hogy a korábbi teljesítéshez kapcsolódóan miért nem került előírásra olyan mennyiségi meghatározás, amelyre a Kbt. 65. § (5) bekezdésében foglalt százalékos viszonyítás az ajánlatkérői előírás arányosságának megítélésére alkalmazható. Az ajánlatkérő az ellenőrzési eljárás keretében megfelelő indokolást nem adott.

22. Ezen felül nem teljesült a Kbt. 65. § (5) bekezdésében foglalt 75 %-os referenciamaximum sem tekintettel arra, hogy az 1. közbeszerzési részben az ajánlatkérő az egy üzleti évben, összességében nettó 10 millió forint értékben kivitelezett teljesítés szükségességét írta elő, azonban ezen rész a napelemek tervezésére és nem a kivitelezésére irányult. Továbbá a 2. közbeszerzési részt illetően nem került meghatározásra minimumkövetelmény, így ezen rész esetében sem lehet vizsgálni a Kbt. 65. § (5) bekezdésében foglalt 75 %-os aránynak való megfelelést. Figyelemmel a fent említettekre, az ajánlatkérő megsértette a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 22. § (3a) bekezdését, a Kbt. 65. § (5) bekezdését, valamint a Kbt. 2. § (4) bekezdése szerinti hatékony és felelős gazdálkodás alapelvét.

23. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése negyedik elemében azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő az eljárás során mindkét közbeszerzési részt tekintve érvényesnek nyilvánította az ALTERNATÍV ENERGIA RENDSZEREK Kft. ajánlatát, holott az nem tartalmazta az ajánlati felhívás III.1.1) pontjában előírt Kbt. 63. § (1) bekezdésére vonatkozó kizáró okok fennállásának nemleges nyilatkozatát, valamint a változásbejegyzésre vonatkozó nyilatkozatot, figyelemmel az ajánlati felhívás VI.3.12) 6. alpontjára. Az ajánlatkérőnek mindkét közbeszerzési részt tekintetében hiánypótlási felhívást kellett volna kiírnia az ajánlattevő részére.

Az ajánlatkérő azáltal, hogy elmulasztott a tárgyban hiánypótlási felhívást, ill. felvilágosítás kérést kibocsátani megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdését. Továbbá azáltal, hogy az ajánlatkérő nem nyilvánította érvénytelennek az ajánlatot és ezáltal eredménytelennek az eljárást megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját és a Kbt. 75. § (1) bekezdés b)

pontját. Az ajánlat ugyanis jelen formájában nem felel meg a felhívásban és a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

Az ajánlatkérő észrevétele

24. Az ajánlatkérő elsődlegesen kérte a Döntőbizottságot, hogy a jogorvoslati eljárást az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) 47. § (1) bekezdés a) pontja alapján – figyelemmel a 46. § (1) bekezdés a) pontjában foglaltakra – szüntesse meg, mert az elkésett a Kbt. 148. § (10) bekezdésére tekintettel.

A jogorvoslati eljárás tárgyát képező közbeszerzési eljárásban a hivatalbóli kezdeményező 2018. június 5. napja óta folytat utóellenőrzést. Az utóellenőrzési eljárással kapcsolatban, a hivatalbóli kezdeményező 2018. július és 2018. szeptember hónapban kért hiánypótlást, amelyet az ajánlatkérő teljesített.

Fentiek alapján megállapítható, hogy a hivatalbóli kezdeményező részére már 2018. szeptember hónapban rendelkezésre álltak azok az információk tárgyi eljárás vonatkozásában, mely alapján az ajánlatkérővel 2019. április 16. napi keltezésű levélben közölte, hogy szabálytalansági eljárást indít.

25. A hivatalbóli kezdeményező nem valós állítással indokolta, hogy a Döntőbizottság felé a Kbt. 152. § (2) bekezdése szerinti 60 napon belül jelezte a Kbt. megsértését tárgyi eljárásban. A szabálytalansági eljárást az ajánlatkérővel közlő levél dátuma 2019. április 16., a Döntőbizottságnál az iratbenyújtás időpontja 2019. június 17. A két időpont között 62 (hatvankettő) nap telt el.

Fentiekén túlmenően a Kbt. 152. § (2) bekezdése szerint „tudomásra jutásától számított” megfogalmazást tartalmazza, mely időpont nem azonos a szabálytalansági eljárás megindításának tényét közlő levél dátumával.

Az sem tekinthető teljesen életszerűnek, hogy a hivatalbóli kezdeményezőnek csak a kezdeményező levél datálásakor jutott a tudomására a tárgyi eljárással kapcsolatban szabálytalanság.

26. Az ajánlatkérő érdemi észrevételében kérte a jogsértés hiányának a megállapítását.

A hivatalbóli kezdeményező hivatalbóli kezdeményezésének az első elemével kapcsolatban előadta, hogy az ajánlatkérő, ismerve a 322/2015 (X.30) Korm. rendelet 9. § és a Kbt. 76. § (5) bekezdése előírásait, úgy ítélte meg, hogy egy alacsony összegű, ma rutin tervezési és ahhoz kapcsolódó engedélyezési feladat megrendelésével kapcsolatban számára a legfontosabb annak költsége, bekerülési ára. Az ajánlatkérő azért alkalmazta továbbá kizárólag az árat, mint értékelési szempontot, mert a tervezés esetében nagyon nehéz olyan további értékelési szempontot kialakítani - a jogszabályi felsorolások ellenére -, mely nem tartozik a jogosultsági körbe, és megfelelő szinten ellenőrizhető, számon kérhető. A tervezési munkánál nincs garancia időszak, a környezetvédelmi elvek szerinti tervezés a bírálat időszakában nem ellenőrizhető. A tervezés esetében az élettartamra jutó költség, az ár-érték arány szintén megfoghatatlan, ajánlatadó részéről nem alátámasztható, ajánlatkérő részéről nem ellenőrizhető. Egy értékelési szempont kihat a döntésre, tehát a hatékony és felelős pénzgazdálkodás elvét figyelembe véve, csak olyan értékelési szempontot lehet meghatározni, amely az értékelés időpontjában ellenőrizhető és számon kérhető.

27. Abban az esetben, ha egy értékelési szempontban az ajánlattevő által történő állításról csak a majdani szerződés teljesítésekor, vagy esetleg azt követően derül ki, hogy valótlan állítás, mint közbeszerzési eljárást esetleg eldöntő elem utólag már, az adott eljárás vonatkozásában nem szankcionálható. Az előzőekből következik, hogy egy, az ajánlat

értékelésekkor nem ellenőrizhető bírálati elem nem szolgálja a hatékony és felelős pénzgazdálkodás elvét.

28. A hivatalbóli kezdeményező hivatalbóli kezdeményezésének második elemével kapcsolatban az ajánlatkérő előadta, hogy tárgyi közbeszerzési eljárásban a Kbt. 115. § (1) bekezdése alapján, nemzeti eljárás rend szerinti nyílt eljárást folytatott el. A Kbt. 115. § (2) bekezdésének megfelelően öt gazdasági szereplő számára küldött ajánlattételi felhívást. Az eljárásban mind a két rész vonatkozásában egyetlen ajánlat érkezett be.

Amennyiben az 1. rész esetében [tervezés] külön eljárás kerül lefolytatásra, akkor, mivel a tervezés a szolgáltatás kategóriába tartozik a Kbt. 113. § (1) bekezdése szerinti eljárást lehetett volna alkalmazni.

Tapasztalva a beszerzéssel kapcsolatos csekélynek mondható érdeklődést, csak kis mértékben valószínűsíthető, hogy az összefoglaló tájékoztatásra jelentkezett volna gazdasági szereplő, az ajánlatkérőként, így a Kbt. 113. § (2) bekezdése szerinti három gazdasági szereplőnek tudta volna az ajánlati felhívást kiküldeni. Mivel a támogatási pályázat által kikötött megvalósítási időpont miatt a tervezési-, és kivitelezési munkák külön beszerzése nem merült fel, utólag nem tudja megmondani, hogy a három, tervezési munkával ajánlatadásra esetleg felkérendő gazdasági szereplő nem lett volna azonos a kivitelezési munkával kapcsolatos ajánlatadásra felkért gazdasági szereplővel. Ajánlatkérőként tehát semmi képen nem szűkítette a verseny lehetőségét a gazdasági szereplők számára.

Mivel az eljárásban egyetlen ajánlat érkezett be, nem lehet azt állítani, hogy ezen ponton az ajánlatkérő eljárása nem szolgálja a hatékony és felelős pénzgazdálkodás elvét. Az 1. rész esetében (tervezés) a beszerzés eredetileg becsült beszerzési értéke 450.000,- Ft volt. A nyertes ajánlat összege 350.000,- Ft. A forrásokkal kapcsolatos pénzgazdálkodása az ajánlattevőnek ezek szerint igen pozitív volt, mivel a tervezési munkára 22,22 %-kal kevesebbet kellett költenie, mint az eredetileg tervezett költség.

Hasonló a helyzet a 2. rész esetében (napelemek telepítése) is. A beszerzés eredetileg becsült beszerzési értéke 18.000.000,- Ft volt. A nyertes ajánlat összege 17.650.000,- Ft. A forrásokkal kapcsolatos pénzgazdálkodása ezek szerint igen pozitív volt, mivel a kivitelezési munkára 1,94 %-kal kevesebbet kellett költenie, mint az eredetileg tervezett költség.

Az előzőekből következik, hogy a beszerzés folyamán az ajánlatkérő szem előtt tartotta a hatékony és felelős pénzgazdálkodás elvét és a szerint járt el.

29. Az ajánlatkérő a hivatalbóli kezdeményező hivatalbóli kezdeményezésének harmadik elemével kapcsolatban előadta, hogy nem szűkítette a verseny lehetőségét a jogszabályi előírásokhoz képest szigorúbb alkalmassági feltételek alkalmazásával. Az ajánlatkérő tárgyi beszerzési eljárásban a Kbt. 115. § (1) bekezdése alapján, nemzeti eljárás rend szerinti nyílt eljárást folytatott el. A Kbt. 115. § (2) bekezdésének megfelelően öt gazdasági szereplő számára küldött ajánlattételi felhívást. Az ajánlatadásra felkérendő gazdasági szereplők esetében maradéktalanul betartotta a Kbt. 115. § (2) bekezdésében foglaltakat: "Az ajánlatkérő csak a teljesítésre képes, szakmailag megbízható gazdasági szereplőknek küldhet ajánlattételi felhívást. Az ajánlattételre felhívandó gazdasági szereplők kiválasztásakor diszkriminációmentesen, az egyenlő bánásmód elvének megfelelően és lehetőség szerint a mikro-, kis- vagy középvállalkozások részvételét biztosítva kell eljárni."

Az ajánlatadásra felkért gazdasági szereplők kiválasztásakor csak a mikro-, kis- vagy középvállalkozások közül választott az ajánlatkérő. A hivatalbóli kezdeményező által kifogásolt, szigorúbb alkalmassági feltételeket, már a kiválasztás alkalmával ellenőrizte az ajánlatkérő az www.e-beszamolo.im.gov.hu adattárában, eleget téve ezzel a Kbt. 115. § (2) bekezdésében megfogalmazott "a teljesítésre képes, szakmailag megbízható" feltételnek. Mivel ezt mindegyik gazdasági szereplő esetében megtette az ajánlatkérő, szintén a Kbt. 115.

§ (2) bekezdésében megfogalmazott "diszkriminációmentesen, az egyenlő bánásmód elvének megfelelően" járt el.

Ajánlatkérőként a P1.) és P2.) gazdasági és pénzügyi alkalmassággal kapcsolatban a mutatószámokkal az ajánlatadók azon vállalati stabilitását vizsgálta, hogy a pénzügyi beszámolóik alapján nem veszélyezteti-e őket jogszabály alapján ellehetetlenülés, megszűnés, a Ptk. 3:133. § (2) bekezdése meghatározza azon lépéseket, amelyeket egy gazdasági társaságnak lenne kötelező megtennie, amennyiben a jegyzett tőkéje két éven keresztül a törvényi minimum 50 %-a alatt van:

"Ha egymást követő két üzleti évben a társaság saját tőkéje nem éri el az adott társasági formára kötelezően előírt jegyzett tőkét, és a tagok a második év beszámolójának elfogadásától számított három hónapon belül a szükséges saját tőke biztosításáról nem gondoskodnak, e határidő lejártát követő hatvan napon belül a gazdasági társaság köteles elhatározni átalakulását. Átalakulás helyett a gazdasági társaság a jogutód nélküli megszűnést vagy az egyesülést is választhatja. "

A huzamos negatív üzleti eredmény egyik előzmény a saját tőke mértékének amortizálódásához. Nem szolgálja a felelős forrás felhasználást, és a tervezett beruházás megfelelő színvonalon, megfelelő időre történő elkészültét, amennyiben olyan gazdasági társaság tehet nyertes ajánlatot, mely Ptk. 3: 133. § (2) bekezdése alapján esetleg a következő beszámolási időszakot követően végelszámolásra kerül.

30. A hivatalbóli kezdeményező hivatalbóli kezdeményezésének negyedik elemével kapcsolatban az ajánlatkérő előadta, hogy „a Kbt. 63. § (1) bekezdéssel kapcsolatban nem volt külön nyilatkozat, ezt saját nyilatkozattal kellett igazolnia az ajánlattevőnek, nemleges változásbejelentést is kellett volna csatolnia. Az interneten elérhető nyilvántartások ellenőrzése, illetve interneten végzett szélesebb körű információ keresése alapján volt igazolható, hogy az ajánlattevő nem tartozik a Kbt. 63. § (1) bekezdésére vonatkozó kizáró okok hatálya alá.

Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívás VI.3.12.) 6. alpontjában szerepeltette ugyan a változás bejelentésével kapcsolatos nyilatkozatot, azonban ez az ajánlati felhívás dokumentációba nem került átvezetésre. Az ajánlatkérő több alkalommal ellenőrizte a nyertes ajánlatadó cégnyilvántartási adatait a www.e-cegjegyzek.hu elektronikus nyilvántartásban és ott nem talált változás bejelentésre/változásra utaló feljegyzést. Álláspontja szerint a fentiek ellenére sem olyan gazdasági társasággal került megkötésre a szerződés a jelen közbeszerzési eljárás keretében, mellyel szemben jogszerű kizáró okok álltak volna fenn. Álláspontja szerint nem sérült a Kbt. 2. § (4) bekezdésében foglalt hatékony és felelős gazdálkodás elve.”

A Döntőbizottság döntése és annak indokai

31. Az ajánlatkérő a közbeszerzési eljárását 2017. november 18. napján indította, ezért anyagi jogi értelemben a jelen beszerzési eljárásra a Kbt. e napon hatályos rendelkezései az irányadók, továbbá eljárásjogi szempontból a Döntőbizottság a Kbt.-nek a kezdeményezés 2019. június 17-én történt benyújtásának időpontjára irányadó Kbt. rendelkezéseit alkalmazta.

32. A Döntőbizottság elsőként az ajánlatkérő észrevételében foglaltakra tekintettel azt vizsgálta, hogy a hivatalbóli kezdeményező a kezdeményezését a Kbt.-ben rögzített határidőben nyújtotta-e be.

A Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság eljárására az általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény (a továbbiakban: Ákr.) rendelkezéseit kell alkalmazni e törvény, valamint az e törvény felhatalmazása alapján alkotott végrehajtási rendelet kiegészítő vagy eltérő rendelkezéseinek figyelembevételével.

33. Az Ákr. 56. § (4) bekezdése szerint „ha a határidő utolsó napja olyan nap, amelyen a hatóságnál a munka szünetel, a határidő - az ügyintézési határidő kivételével - a következő munkanapon jár le.

34. A Kbt. 152. § (1) bekezdése – egyebek mellett – az alábbiakat tartalmazza:

„A Közbeszerzési Döntőbizottság hivatalból indított eljárását a következő szervezetek vagy személyek kezdeményezhetik, ha a feladatkörük ellátása során a közbeszerzésekről szóló törvénybe, illetve a közbeszerzésekről szóló törvény felhatalmazása alapján alkotott rendeletbe ütköző magatartás vagy mulasztás jut tudomásukra:

g) a közbeszerzéshez támogatást nyújtó, illetve a támogatás felhasználásában jogszabály alapján közreműködő szervezet”

35. A Kbt. 152. § (2) bekezdése szerint a Döntőbizottság hivatalból való eljárását a Kbt. 152. § (1) bekezdés szerinti személy vagy szervezet a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan napon belül, de

a) legkésőbb a jogsértés megtörténtétől számított három éven belül,

b) közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén az a) ponttól eltérően a szerződés megkötésének időpontjától vagy, ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől számított legfeljebb öt éven belül, vagy

c) támogatásból megvalósuló beszerzés esetén az a) és b) ponttól eltérően az adott támogatás folyósítására és felhasználására vonatkozó külön jogszabályban előírt iratmegőrzési kötelezettség időtartamán belül, de legalább a jogsértés megtörténtétől – közbeszerzési eljárás mellőzésével történt beszerzés esetén a szerződés megkötésének időpontjától, vagy ha ez nem állapítható meg, akkor a szerződés teljesítésének bármelyik fél által történt megkezdésétől – számított öt éven belül kezdeményezheti.

36. A Döntőbizottság a fenti jogszabályi rendelkezések alapján megállapította, tekintettel arra, hogy a Kbt. 152. § (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet kezdeményezte a Döntőbizottság hivatalból való eljárását és a közbeszerzés támogatásból valósult meg, a kezdeményezés benyújtására nyitva álló szubjektív határidőt a Kbt. 152. § (2) bekezdésének első fordulata (a jogsértés tudomásra jutásától számított hatvan nap), az objektív határidőt a Kbt. 152. § (2) bekezdésének c) pontja rögzíti.

37. A Döntőbizottság – tekintettel az ajánlatkérő eljárásjogi kifogására – a következőkben a szubjektív határidő megtartottságát vizsgálta, e körben a Döntőbizottságnak tekintettel kellett lennie a 2019. január 1-jén hatályba lépett jogszabályi változásokra.

38. A közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény módosításáról szóló 2018. évi LXXXIII. törvény (a továbbiakban: Mód3. tv.) 50. § (2) bekezdése úgy rendelkezett, hogy a Kbt. 152. §-a a következő (2a) bekezdéssel egészül ki:

„(2a) Az (1) bekezdés g) pontja szerinti szervezet esetében a (2) bekezdés szerinti határidő számításakor a jogsértés tudomásra jutása időpontjának kell tekinteni a közbeszerzési jogsértésre vonatkozó szabálytalansági eljárás megindításának napját.”

A Mód3. tv. 68. § (2) bekezdése szerint a 38. §, a 49-63. §, a 64. § (2) bekezdése, a 65. § (2)-(3) bekezdése, a 66. § 23-24., 27-29., 31-38. és 40-42. pontja, a 67. § (1) bekezdés 1. és 6-8. pontja, valamint a 67. § (2) bekezdés 16-20. pontja 2019. január 1-jén lép hatályba.

39. A Kbt. 197. § (10) bekezdése szerint e törvénynek a Mód3. tv. által megállapított rendelkezéseit – a (11)-(13) bekezdésben foglalt kivétellel – a Mód3. tv. hatálybalépése után megkezdett beszerzésekre, közbeszerzési eljárások alapján megkötött szerződésekre, tervpályázati eljárásokra és előzetes vitarendezési eljárásokra, valamint a Mód3. tv. hatálybalépése után kérelmezett, kezdeményezett vagy hivatalból indított jogorvoslati eljárásokra kell alkalmazni.

40. Fentiek alapján a Döntőbizottság megállapította, tekintettel arra, hogy a Kbt. 197. § (10) bekezdése szerint a Kbt.-nek a Mód3. tv. által megállapított rendelkezéseit (köztük a Kbt. 152. § (2a) bekezdését) a Mód3. tv. hatálybalépése (2019. január 1.) után kezdeményezett jogorvoslati eljárásokra is kell alkalmazni, így jelen, 2019. június 17-én kezdeményezett eljárásban a Döntőbizottságnak a Kbt. 152. § (2a) bekezdése alapján kellett megállapítania a jogsértés tudomásra jutásának időpontját. A Döntőbizottságnak azt kellett vizsgálnia, hogy a kezdeményezésben foglalt közbeszerzési jogsértésekre vonatkozó szabálytalansági eljárás mely napon indult meg.

41. A Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményező által rendelkezésre bocsátott IHF/636-1/2019. számú irat alapján megállapította, hogy a kezdeményezésben foglalt közbeszerzési jogsértésekre vonatkozó szabálytalansági eljárás 2019. április 16-án indult meg. A hivatalbóli kezdeményező ezen a napon értesítette az ajánlatkérőt arról, hogy szabálytalansági eljárás megindításáról döntött a kezdeményezésben megjelölt jogsértésekre, mint szabálytalansági gyanúra tekintettel.

42. Fentiek szerint a jogsértés tudomásra jutásának időpontja 2019. április 16-a, 2019. június 16. napja (vasárnap) heti pihenőnap volt, ezért a 2019. június 17. napján benyújtott jogorvoslati kérelem az Ákr. 56. § (4) bekezdésére tekintettel a Kbt. 152. § (2) bekezdésben meghatározott 60 napos határidőn belül érkezett, így a kezdeményezést nem lehet elkésletnek tekinteni. A felek a jogorvoslati eljárás során nem tudtak olyan bizonyítékot előadni, bemutatni, amely azt bizonyította volna, hogy a hivatalbóli kezdeményező a fent megjelölt időpontnál korábban szerzett tudomást a jogsértésről.

43. Tekintettel arra, hogy előbbiek alapján a kezdeményezésben foglaltak érdemi vizsgálatának nincs eljárásjogi akadálya, a Döntőbizottság a továbbiakban érdemben vizsgálta a kezdeményező iratban foglaltakat.

44. Alkalmazott jogszabályi helyek:

A Kbt. 2 § (4) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.

A Kbt. 76. § (5) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles a legalacsonyabb költség vagy a legjobb ár-érték arányt megjelenítő értékelési szempontok alkalmazására. Az ajánlatkérő csak akkor választhatja a legalacsonyabb ár egyedüli értékelési szempontját, ha az ajánlatkérő igényeinek valamely konkrétan meghatározott minőségi és műszaki követelményeknek megfelelő áru vagy szolgáltatás felel meg, és a gazdaságilag legelőnyösebb ajánlat kiválasztását az adott esetben további minőségi jellemzők nem, csak a legalacsonyabb ár értékelése szolgálja. Az ajánlatkérő nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként tervezési, mérnöki és építészeti szolgáltatások, valamint építési beruházások esetében. E törvény felhatalmazása alapján kiadott jogszabály vagy támogatásból megvalósuló közbeszerzés esetében a támogatás feltételrendszere egyes beszerzési tárgyak tekintetében az alkalmazandó értékelési szempontrendszerre és módszerre vonatkozó részletes szabályokat határozhat meg.

Az építési beruházások, valamint az építési beruházásokhoz kapcsolódó tervezői és mérnöki szolgáltatások közbeszerzésének részletes szabályairól szóló 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban Rendelet) 9. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő a tervező és a mérnök kiválasztása során szakmai ajánlatot kér be, amelyet a legjobb ár-érték arányt megjelenítő szempont vagy a legalacsonyabb költség értékelésére alkalmas részszempontok szerint vizsgál. Az ajánlatkérő a Kbt. 76. § (5) bekezdése értelmében nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként az eljárásban.

(2) A szakmai minőség értékelésére alkalmas részszempontnak minősül minden olyan értékelési részszempont, amely alkalmas arra, hogy az építészeti-műszaki tervezés vagy mérnöki feladat ellátásának szakmai színvonalát javítsa [tervezési szolgáltatás esetén a 6. § (1) bekezdés e) pontjában meghatározottakhoz képest]. Az ajánlatkérő értékelési részszempontként veheti figyelembe különösen:

- a) a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szakmai szervezettségének mértékét (például a teljesítésbe bevont szakemberek átlagos létszáma, vezető mérnökök létszáma, feladatkiosztás rendje, munkaszervezés, belső ellenőr, külső ellenőr alkalmazása);
- b) a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány képzettségét és tapasztalatát;
- c) a munkavégzés értékelésére vonatkozó részszempontokat, ezen belül
 - ca) a tervezési vagy mérnöki szolgáltatás teljesítésére vonatkozó módszer bemutatását,
 - cb) a tervezési vagy mérnöki szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó környezetvédelmi, fenntarthatósági megoldásokat,
 - cc) a tervezési szolgáltatás eredményeként megvalósuló projekt költségelemzésének módszertanát.

45. A hivatalbóli kezdeményező a hivatalbóli kezdeményezése első elemében azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő az 1. rész tekintetében a legalacsonyabb ár értékelési szempontját írta elő és alkalmazta. A Rendelet alapján az ajánlatkérő nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként tervezési, mérnöki és építészeti szolgáltatások, valamint építési beruházások esetében.

A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott még arra, hogy az ajánlatkérői magatartás sérti a Kbt. 2. § (4) bekezdésben foglaltakat, a tételes jogsértéssel együtt kérte vizsgálni azt.

A következőes döntőbizottsági és bírósági joggyakorlat szerint, amennyiben a hivatalbóli kezdeményező tételes jogszabályi rendelkezések megsértésére hivatkozik és többlettényállási elemet nem ad elő, akkor az alapelvek megsértésének külön vizsgálata nem lehetséges. A közbeszerzési eljárás alapelveinek érvényesülését elsősorban az egyes tételes jogi rendelkezések biztosítják. Az alapelvi jogsértés vizsgálatakor tehát nem lehet megkerülni a konkrét magatartást szabályozó speciális rendelkezéseket. Az alapelvek önmagukban csak akkor válhatnak a jogszerű eljárás fokmérőivé, ha valamely magatartás a tételes rendelkezések szerint nem ítéltető meg. (Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.197/2008/6.) Ugyanakkor a Döntőbizottság rögzíti azt is, hogy az alapelvek funkciójukat tekintve jogértelmező szerepet is ellátnak, így a tételes jogszabályi előírásokat az alapelveken keresztül kell értelmezni. Ebből következően a tételes jogi előírás megsértése szükségképpen magában foglalja az alapelvi jogsértést is.

46. A Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező a tételes jogi előírás körében előadott jogsértéseken felül olyan tényállási elemre nem hivatkozott, amely többlettényállási elemként értékelhető. A többlettényállási elem az alapelvi jogsértés önálló megállapíthatóságának feltétele, így az alapelvek megsértésének önálló, tételes jogszabályi vizsgálaton felüli, külön elemenkénti vizsgálatára nem volt lehetőség. Következésképp a

Döntőbizottság vizsgálata arra irányult, hogy az ajánlatkérő magatartása valamely tételes jogszabályi rendelkezésbe ütközött-e.

47. A Döntőbizottság e körben az ajánlatkérő előírásait vizsgálta. Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívás II.1.1. pontjában a közbeszerzés tárgyát „50 kW_p kapacitású napelem rendszer tervezése és telepítése”-ként határozta meg. Az ajánlattételi felhívás II.2.1. szerint az 1. rész tárgya: 50 kW_p kapacitású napelem rendszer tervezése. A II.2.5. pont szerint az 1. rész tekintetében az egyösszegű vállalási ár, mint értékelési szempont került meghatározásra.

48. A Döntőbizottság megállapította, hogy a kezdeményezéssel érintett rész tárgya tervezési szolgáltatások megrendelése volt. A Kbt. 76. § (5) bekezdése szerint az ajánlatkérő nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként tervezési, mérnöki és építészeti szolgáltatások, valamint építési beruházások esetében. Ezen szabály alól nem tartalmaz kivételt a Kbt. A Döntőbizottság nem fogadta el ajánlatkérő azon hivatkozását, hogy a tervezés esetében nagyon nehéz olyan további értékelési szempontot kialakítani - a jogszabályi felsorolások ellenére -, mely nem tartozik a jogosultsági körbe, és megfelelő szinten ellenőrizhető, számon kérhető. A Döntőbizottság rámutat arra, hogy a bírálati szempontok jogszabályoknak megfelelő és az ajánlatkérői elvárásokat tükröző meghatározása nagyon fontos a közbeszerzési eljárás előkészítése során, hiszen az ajánlatkérő az érvényes ajánlatokat ezen szempont alapján értékeli és választja ki az eljárás nyertesét.

49. A Rendelet 9. §-a a tervezői, mérnöki szolgáltatások esetében a szakmai minőség értékelésére alkalmas részszempontnak minősít minden olyan értékelési részszempontot, amely alkalmas arra, hogy az építészeti-műszaki tervezés szakmai színvonalát javítsa, különösen a következőket: a szerződés teljesítésében részt vevő személyi állomány szakmai szervezettségének mértéke (például a teljesítésbe bevont szakemberek átlagos létszáma, vezető mérnökök létszáma, állandó munkatársak létszáma, feladatkiosztás rendje, munkaszervezés, belső ellenőr, külső ellenőr alkalmazása); az ajánlattevő személyi állományának képzettsége és tapasztalata; a munkavégzés értékelésére vonatkozó részszempontok, ezen belül a tervezési szolgáltatás teljesítésére vonatkozó módszer bemutatása; a tervezési vagy mérnöki szolgáltatás nyújtásához kapcsolódó környezetvédelmi, fenntarthatósági megoldások, a tervezési szolgáltatás eredményeként megvalósuló projekt költségelemzésének módszertana.

50. A Döntőbizottság egyetértett azon ajánlatkérői érveléssel, hogy az értékelési szempont kihat a döntésre, tehát a hatékony és felelős pénzgazdálkodás elvét figyelembe véve, csak olyan értékelési szempontot lehet meghatározni, amely az értékelés időpontjában ellenőrizhető és számon kérhető, viszont azt nem osztotta, hogy az ár az egyetlen szempont, ami ténylegesen értékelhető a bírálat során. A Rendelet fent idézett előírásai iránymutatást adnak az ajánlatkérők számára, hogy milyen szempontokat vehetnek még figyelembe az értékelés során, de ez a felsorolás példálózó jellegű, még további a jogszabályi előírásoknak megfelelő szempontokat is figyelembe vehetnek. A Kbt. előírásai alapján viszont az ajánlatkérő tervezési szolgáltatások megrendelésére irányuló közbeszerzési eljárásban nem alkalmazhatja a legalacsonyabb ár szempontját egyedüli értékelési szempontként az eljárásban.

Előzőek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezés első eleme alapos, az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 76. § (5) bekezdésében foglaltakat.

51. Ezt követően a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményező hivatalbóli kezdeményezésének a második elemét vizsgálta.

52. Alkalmazott jogszabályi rendelkezések

A Kbt. 2 § (4) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.

A Rendelet 14. § (1) bekezdése szerint az építési beruházás műszaki-szakmai tartalma szerint a Kbt. 8. § (3) bekezdése alapján irányulhat:

a) építmény kivitelezésére, vagy a Kbt. 1. mellékletében foglalt tevékenységek egyikéhez kapcsolódó munka kivitelezésére, vagy

b) építmény kivitelezésére és tervezésére együtt, vagy a Kbt. 1. mellékletében foglalt tevékenységek egyikéhez kapcsolódó munka kivitelezésére és tervezésére együtt.

(2) Az ajánlatkérő az (1) bekezdés b) pontja szerinti eljárási formát csak kivételesen indokolt esetben alkalmazhatja.

A hivatalbóli kezdeményező azt kifogásolta, hogy ajánlatkérő jelen eljárást úgy folytatta le, hogy az építmény kivitelezésére és tervezésére egyaránt irányult, holott ez csak kivételesen indokolt esetben alkalmazható. A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott még arra, hogy az ajánlatkérői magatartás sérti a Kbt. 2. § (4) bekezdésben foglaltakat, a tételes jogsértéssel együtt kérte vizsgálni azt.

53. A következőket döntőbizottsági és bírósági joggyakorlat szerint, amennyiben a hivatalbóli kezdeményező tételes jogszabályi rendelkezések megsértésére hivatkozik és többlételemes elemet nem ad elő, akkor az alapelvek megsértésének külön vizsgálata nem lehetséges. A közbeszerzési eljárás alapelveinek érvényesülését elsősorban az egyes tételes jogi rendelkezések biztosítják. Az alapelvi jogsértés vizsgálatok tehát nem lehet megkerülni a konkrét magatartást szabályozó speciális rendelkezéseket. Az alapelvek önmagukban csak akkor válhatnak a jogszerű eljárás fokmérőivé, ha valamely magatartás a tételes rendelkezések szerint nem ítéltető meg. (Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.197/2008/6.) Ugyanakkor a Döntőbizottság rögzíti azt is, hogy az alapelvek funkciójukat tekintve jogértelmező szerepet is ellátnak, így a tételes jogszabályi előírásokat az alapelveken keresztül kell értelmezni. Ebből következően a tételes jogi előírás megsértése szükségképpen magában foglalja az alapelvi jogsértést is.

54. A Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező a tételes jogi előírás körében előadott jogsértéseken felül olyan tényállási elemre nem hivatkozott, amely többlételemes elemként értékelhető. A többlételemes elem az alapelvi jogsértés önálló megállapíthatóságának feltétele, így az alapelvek megsértésének önálló, tételes jogszabályi vizsgálaton felüli, külön elemenkénti vizsgálatára nem volt lehetőség. Következésképp a Döntőbizottság vizsgálata arra irányult, hogy az ajánlatkérő, valamint a kérelmezett magatartása valamely tételes jogszabályi rendelkezésbe ütközött-e.

55. A Döntőbizottság vizsgálta az ajánlatkérő előírásait.

Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívás II.1. pontjában a közbeszerzés tárgyát „50 kW_p kapacitású napelem rendszer tervezése és telepítése”-ként határozta meg. Az ajánlattételi felhívás II.2.1. szerint az 1. rész tárgya: 50 kW_p kapacitású napelem rendszer tervezése volt. A 2. rész tárgya 50 kW_p kapacitású napelem rendszer kivitelezése volt.

56. Az ajánlatkérő e körben arra hivatkozott, hogy amennyiben az 1. rész esetében [tervezés] külön eljárás kerül lefolytatásra, akkor, mivel a tervezés a szolgáltatás kategóriába tartozik a Kbt. 113. § (1) bekezdése szerinti eljárást lehetett volna alkalmazni. A csekély érdeklődésre tekintettel döntöttek úgy, hogy egy eljárás keretében írja ki a két részt az ajánlatkérő.

Hivatkozott továbbá arra is, hogy mindkét részben a szerződéses ár a becsült érték alatt maradt.

57. A Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlatkérő egy eljárás keretében kívánta beszerezni a tervezési szolgáltatás és a kivitelezést is.

A Rendelet nem zárja ki azt a lehetőséget, hogy az ajánlatkérő egy eljárás keretében írja ki a tervezést és a szolgáltatást, de ezt csak kivételesen indokolt esetben teheti meg.

A Döntőbizottság nem fogadta el ajánlatkérő azon hivatkozását, hogy ha külön eljárásban írta volna ki a tervezést és a kivitelezést a tervezésre nem érkezett volna ajánlat. Az ajánlatkérő ezen hivatkozását semmilyen bizonyítékokkal nem támasztotta alá, az feltételezéseken alapul. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárásban nem adott elő olyan indokokat, amelyek azt támasztották volna alá, hogy a tervezést és a kivitelezést azért írta ki egy eljárás keretében, mert az kivételesen indokolt lenne.

58. Előzőek alapján a Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezés második eleme alapos, az ajánlatkérő azzal, hogy a beszerzés tárgyát képező tervezést és kivitelezést egy eljárásban írta ki, megsértette a 322/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 14. § (2) bekezdését.

59. Ezt követően a Döntőbizottság a hivatalbóli kezdeményezés harmadik elemét vizsgálta.

60. Alkalmazott jogszabályi helyek:

A Kbt. 2 § (4) bekezdése alapján az ajánlatkérőnek a közpénzek felhasználásakor a hatékony és felelős gazdálkodás elvét szem előtt tartva kell eljárnia.

A Kbt. 65. § (3) bekezdése szerint az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevételével mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni.

A Kbt. 65. § (4) bekezdése szerint külön jogszabály határozza meg az alkalmasság igazolásának lehetséges módjait és az alkalmassági követelmények meghatározására vonatkozó részletes követelményeket.

A Kbt. 65. § (5) bekezdése szerint a (3) bekezdésben foglaltaknak megfelelő ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni, ha az ajánlatkérő az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének legfeljebb 75%-át elérő összegű, mennyiségi meghatározás esetén az adott közbeszerzés legfeljebb 75%-át elérő mennyiségű vagy mértékű, és tárgyat tekintve az adott közbeszerzéssel műszakilag egyenértékű korábbi szállítás, építési beruházás, illetve szolgáltatás igazolását követeli meg. Az ajánlattevőktől megkövetelt árbevételi adatokra vonatkozó minimumkövetelményt az ajánlatkérőnek úgy kell meghatároznia, hogy - az éves teljes árbevétel vizsgálata esetén - az a gazdasági szereplő, amely rendelkezik az ajánlatkérő által vizsgált üzleti évben vagy években összesen az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékét elérő teljes árbevétellel, vagy - a beszerzés tárgya szerinti árbevétel vizsgálata esetén - az adott közbeszerzés - a 19. § (3) bekezdésének alkalmazása nélkül számított - értékének 75%-át elérő összegű, a beszerzés tárgya szerinti árbevétellel, nem minősülhet alkalmatlannak.

A közbeszerzési eljárásokban az alkalmasság és a kizáró okok igazolásának, valamint a közbeszerzési műszaki leírás meghatározásának módjáról szóló 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet (továbbiakban Kormány rendelet) 22. § (1) bekezdése szerint a 21. § (1) bekezdés a)

pontjának és (3) bekezdés a) pontjának esetét a Kbt. Második Része szerint lefolytatott közbeszerzési eljárásban a következő módon kell igazolni:

a) ha a szerződést kötő másik fél a Kbt. 5. § (1) bekezdés a)-c) és e) pontja szerinti szervezet, illetve nem magyarországi szervezetek esetében olyan szervezet, amely a 2014/24/EU európai parlamenti és tanácsi irányelv alapján ajánlatkérőnek minősül, az általa kiadott vagy aláírt igazolással;

b) ha a szerződést kötő másik fél az a) pontban foglalthoz képest egyéb szervezet, az általa adott igazolással vagy az ajánlattevő, a részvételre jelentkező, illetve az alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezet nyilatkozatával.

(2) Az (1) bekezdés a) és b) pontja szerinti igazolás, illetve nyilatkozat tartalmazza legalább a következő adatokat: a teljesítés ideje (kezdő és befejező időpontja), a szerződést kötő másik fél, a szállítás vagy szolgáltatás tárgya, valamint mennyisége vagy az ellenszolgáltatás összege, továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e. Az ajánlatkérő a referenciaigazolás, illetve nyilatkozat tartalmi elemei között jogosult előírni az alkalmasság megállapításához szükséges további adat megadását is.

(3) A 21. § (2) bekezdés a) pontjának esetét a Kbt. Második Része szerint lefolytatott közbeszerzési eljárásban a szerződést kötő másik fél által adott igazolással kell igazolni. Az igazolásban meg kell adni legalább az építési beruházás tárgyát, valamint mennyiségét vagy az ellenszolgáltatás összegét, a teljesítés idejét (kezdő és befejező időpontját) és helyét, továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e. Ajánlatkérő a referencia igazolás tartalmi elemei között jogosult előírni az alkalmasság megállapításához szükséges további adat megadását is.

(3a) Az ajánlatkérő a (2) és (3) bekezdésben foglaltak szerint a referenciaigazolásban csak abban az indokolt esetben követelheti meg az ellenszolgáltatás összegének feltüntetését, ha a korábbi teljesítéshez kapcsolódóan nem írható elő olyan mennyiségi meghatározás, amelyre a Kbt. 65. § (5) bekezdésében foglalt százalékos viszonyítás az ajánlatkérői előírás arányosságának megítélésére alkalmazható.

61. A hivatalbóli kezdeményező az 1. rész vonatkozásában előírt referenciával kapcsolatban azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő 10.000.000 Ft ellenszolgáltatási mértéket írt elő, véleménye szerint a Kbt. 65. § (5) bekezdés szerinti mennyiségi, műszaki paraméterek meghatározásával kellett volna előírni, továbbá ez az 1. rész vonatkozásában meghaladja a 75 %-os korlátot.

A 2. résszel kapcsolatban azt kifogásolta, hogy nem került alkalmassági minimumkövetelmény meghatározásra, hogy minek kell megfelelniük ezeknek a referenciáknak.

A hivatalbóli kezdeményező hivatkozott még arra, hogy az ajánlatkérői magatartás sérti a Kbt. 2. § (4) bekezdésben foglaltakat, a tételes jogsértéssel együtt kérte vizsgálni azt.

62. A következőket döntőbizottsági és bírósági joggyakorlat szerint, amennyiben a hivatalbóli kezdeményező tételes jogszabályi rendelkezések megsértésére hivatkozik és többlettényállási elemet nem ad elő, akkor az alapelvek megsértésének külön vizsgálata nem lehetséges. A közbeszerzési eljárás alapelveinek érvényesülését elsősorban az egyes tételes jogi rendelkezések biztosítják. Az alapelvi jogsértés vizsgálatakor tehát nem lehet megkerülni a konkrét magatartást szabályozó speciális rendelkezéseket. Az alapelvek önmagukban csak akkor válhatnak a jogszerű eljárás fokmérőivé, ha valamely magatartás a tételes rendelkezések szerint nem ítéhető meg. (Legfelsőbb Bíróság Kfv.IV.37.197/2008/6.) Ugyanakkor a Döntőbizottság rögzíti azt is, hogy az alapelvek funkciójukat tekintve jogértelmező szerepet is ellátnak, így a tételes jogszabályi előírásokat az alapelveken

keresztül kell értelmezni. Ebből következően a tételes jogi előírás megsértése szükségképpen magában foglalja az alapvető jogsértést is.

63. A Döntőbizottság megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményező a tételes jogi előírás körében előadott jogsértéseken felül olyan tényállási elemre nem hivatkozott, amely többlettényállási elemként értékelhető. A többlettényállási elem az alapvető jogsértés önálló megállapíthatóságának feltétele, így az alapvetők megsértésének önálló, tételes jogszabályi vizsgálaton felüli, külön elemenkénti vizsgálatára nem volt lehetőség. Következésképp a Döntőbizottság vizsgálata arra irányult, hogy az ajánlatkérő, valamint a kérelmezett magatartása valamely tételes jogszabályi rendelkezésbe ütközött-e.

64. A Döntőbizottság az ajánlatkérő alkalmassági követelményének az előírását vizsgálta.

65. Az ajánlattételi felhívás III.2.1. M1.) pontja szerint alkalmatlan az ajánlatadó, ha nem rendelkezik a felhívás megküldését megelőző 3 évben összesen, az ajánlat tárgyának (1. rész esetében: napelemes rendszer tervezése; 2. rész esetében: napelemes rendszer kivitelezése) megfelelő tevékenység végzéséből származó legalább 2 db, szerződészerűen teljesített referenciával. Csak az 1. rész esetében a referenciának megjelölt kivitelezések teljesítésének értéke, legalább egy üzleti évben, összességében elérte a nettó 10 millió HUF értéket. Ajánlatkérő, referenciaként, csak az eljárást megindító felhívás feladásának napjáig befejezett megvalósítást fogadja el. Az összegszerű alkalmassági követelménynek való megfelelés több szerződéssel együttesen is teljesíthető.

Igazolás módként az ajánlatkérő előírta, M1.) A felhívás megküldését megelőző 3 évben a legjelentősebb, az ajánlat tárgyának (1. rész esetében: napelemes rendszer tervezése; 2. rész esetében: napelemes rendszer kivitelezése) tevékenység ismertetése, évente maximum 3 db. Az igazolás, illetve nyilatkozat tartalmazza legalább a következő adatokat: a teljesítés ideje, a szerződést kötő másik fél megnevezése, a kivitelezés tárgya, mennyisége (beépített villamos kapacitása), az ellenszolgáltatás összege, továbbá nyilatkozni kell arról, hogy a teljesítés az előírásoknak és a szerződésnek megfelelően történt-e. [321/2015. (X. 30.) Kormányrendelet 21. § (3) bekezdés a) pont és 22. § (1)-(2) bekezdés]

66. Az ajánlatkérő referenciákra vonatkozó előírásai alapján a felhívás megküldését megelőző 3 évben összesen az adott rész tárgyának megfelelő legalább 2 db, szerződészerűen teljesített referenciával kellett rendelkezni, azaz az 1. rész vonatkozásában a napelemes rendszer tervezése tevékenységre vonatkozóan, a 2. rész vonatkozásában a napelemes rendszer kivitelezése tevékenység vonatkozásában. További előírás volt, hogy az 1. rész esetében a referenciának megjelölt kivitelezések teljesítésének értéke, legalább egy üzleti évben, összességében elérte a nettó 10 millió HUF értéket. Ezen előírás az 1. részre vonatkozik, annak a tárgya tervezési feladatok voltak, míg a referencia előírásnál kivitelezési feladat lett megjelölve. Az 1. rész becsült értéke 450.000 Ft volt, a 10.000.000 Ft érték meghatározása a becsült érték 223 %-a. Az ajánlatkérői előírás jelentős mértékben meghaladja a Kbt. 65. § (5) bekezdésben előírt 75%-os mértéket.

Valószínűsíthető, hogy az ajánlatkérő a felhívásban tévesen jelölte meg az 1. részt, a referencia részletezése kapcsán, de ezt sem írásbeli nyilatkozataiban, sem a tárgyaláson tett nyilatkozatában nem erősítette meg.

Az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapvetők figyelembevételével a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni. A Kbt. előírásai alapján az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelményeket

nagyon körültekintően, az alapveti rendelkezéseket is szem előtt tartva a ténylegesen szükséges mértéket nem túllépve kell meghatározni, hogy az megfeleljen a Kbt. előírásainak.

67. Az alkalmassági feltételek megfelelő meghatározásának a fontosságát támasztja alá, hogy az ajánlattevőknek az ajánlattétel során ezen előírásoknak kell megfelelniük, az alapján kell ajánlatot tenniük. Továbbá az ajánlatkérő ezen alkalmassági követelményeknek való megfelelést követően nyilvánítja az ajánlattevőt alkalmasnak a szerződés teljesítésére. Tehát az alkalmassági követelmények megfelelő meghatározása, előírása kihatással van a teljes közbeszerzési eljárásra, annak eredményére. A Kbt. 65. § (5) bekezdése egyértelműen kimondja, hogy a ténylegesen szükséges mértékű előírásnak a referenciák körében azt kell tekinteni mennyiségi meghatározás esetén az adott közbeszerzés legfeljebb 75%-át elérő mennyiségű vagy mértékű. A Kbt. nem enged kivételt ezen előírás alól. A Döntőbizottság nem tudta elfogadni az ajánlatkérő azon hivatkozását, hogy jogszerűen írhat elő szigorúbb feltételeket a referenciák körében, mint amit a Kbt. megenged. Hivatkozott arra is, hogy a pénzügyi alkalmasság körében előírt pénzügyi mutatók vizsgálatával győződött meg az ajánlattevők alkalmasságáról. E körben a Döntőbizottság kiemeli, hogy az ajánlatkérő a pénzügyi alkalmassági követelmények vizsgálatával az ajánlattevők pénzügyi gazdasági alkalmasságáról tudott csak meggyőződni, a műszaki szakmai alkalmasság körében más szempontok vizsgálandók, vizsgálhatók. A Döntőbizottság nem tudta elfogadni az ajánlatkérő azon hivatkozását, hogy a pénzügyi alkalmassági követelményeknek való megfeleléssel az ajánlattevők műszaki szalmái alkalmassága is vizsgálható.

68. A Kormány rendelet 22. § (3a) bekezdésében előírtak szerint a referenciaigazolásban csak abban az indokolt esetben követelheti meg az ellenszolgáltatás összegének feltüntetését, ha a korábbi teljesítéshez kapcsolódóan nem írható elő olyan mennyiségi meghatározás, amelyre a Kbt. 65. § (5) bekezdésében foglalt százalékos viszonyítás az ajánlatkérői előírás arányosságának megítélésére alkalmazható. Az ajánlatkérő a jogorvoslati eljárásban nem közölte annak az indokait, hogy a referenciák meghatározása körében miért mennyiségben kifejezve határozta meg a referencia követelményeket.

69. A 2. rész vonatkozásában, a referenciákra vonatkozó előírások alapján a felhívás megküldését megelőző 3 évben összesen az adott rész tárgyának megfelelő legalább 2 db, szerződészerűen teljesített referenciával kellett rendelkezni az ajánlattevőknek. A Kbt. 65. § (3) bekezdésre tekintettel az ajánlatkérőnek az alkalmassági követelmények meghatározását az esélyegyenlőségre, az egyenlő elbánásra és a verseny tisztaságára vonatkozó alapelvek figyelembevétele mellett a közbeszerzés tárgyára kell korlátoznia, és azokat - a közbeszerzés becsült értékére is tekintettel - legfeljebb a szerződés teljesítéséhez ténylegesen szükséges feltételek mértékéig lehet előírni. Az ajánlatkérő a 2. rész vonatkozásában az igazolási módnál hivatkozik arra, hogy annak tárgya napelemes rendszer kivitelezése, a II.2.1. pont szerint a 2. rész tárgya 50 kW_p kapacitású napelem rendszer kivitelezése. Ajánlatkérő az alkalmassági követelmények előírásánál nem pontosította, hogy mit tekint a rész tárgyának e tekintetben, további előírásokat pontosítások nem tett, így nem vizsgálható, hogy az előírás megfelelt -e a Kbt. 65. § (3)-(5) bekezdésben foglaltaknak.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezés harmadik eleme alapos, az ajánlatkérő az M1) alkalmassági minimumkövetelményt nem a Kbt. 65. § (5) bekezdésében és a 321/2015. (X. 30.) Kormányrendelet 22. § (3a) bekezdésében foglaltaknak megfelelően határozta meg.

70. Ezt követően a Döntőbizottság a negyedik kezdeményezési elemet vizsgálta.

71. Alkalmazott jogszabályi rendelkezések:

A Kbt. 69. § (1) bekezdése szerint az ajánlatok és részvételi jelentkezések elbírálása során az ajánlatkérőnek meg kell vizsgálnia, hogy az ajánlatok, illetve részvételi jelentkezések megfelelnek-e a közbeszerzési dokumentumokban, valamint a jogszabályokban meghatározott feltételeknek.

A Kbt. 69. § (2) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles megállapítani, hogy mely ajánlat vagy részvételi jelentkezés érvénytelen, és hogy van-e olyan gazdasági szereplő, akit az eljárásból ki kell zárni. Az ajánlatkérő a bírálat során az alkalmassági követelmények, a kizáró okok és a 82. § (5) bekezdése szerinti kritériumok előzetes ellenőrzésére köteles az egységes európai közbeszerzési dokumentumba foglalt nyilatkozatot elfogadni, valamint minden egyéb tekintetben a részvételi jelentkezés és az ajánlat megfelelőségét ellenőrizni, szükség szerint a 71-72. § szerinti bírálati cselekményeket elvégezni. Az ajánlatkérő az egységes európai közbeszerzési dokumentum szerinti nyilatkozattal egyidejűleg - több szakaszból álló eljárásban a részvételi szakaszban - ellenőrzi a nyilatkozatban feltüntetett, a (11) bekezdés szerint elérhető adatbázisok adatait is.

A Kbt. 71. § (1) bekezdése szerint az ajánlatkérő köteles az összes ajánlattevő és részvételre jelentkező számára azonos feltételekkel biztosítani a hiánypótlás lehetőségét, valamint az ajánlatban vagy részvételi jelentkezésben található, nem egyértelmű kijelentés, nyilatkozat, igazolás tartalmának tisztázása érdekében az ajánlattevőtől vagy részvételre jelentkezőtől felvilágosítást kérni.

A Kbt. 114. § (2) bekezdése alapján a 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozat tekintetében az Európai Bizottság által meghatározott egységes formanyomtatvány nem alkalmazandó, ahol e törvény Második Része „egységes európai közbeszerzési dokumentumot” említ, az alatt a 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatot kell érteni. A 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatban az ajánlattevőknek és a részvételre jelentkezőknek a 62. § (1) bekezdés k) pont kb) alpontjára vonatkozóan a külön jogszabályban meghatározottak szerint kell a részletes adatokat megadni. Az ajánlatkérő a Kormány rendeletében részletezettek szerint ellenőrzi továbbá a kizáró ok hiányát a rendelkezésre álló elektronikus nyilvántartásokból is. A 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatban a gazdasági szereplő csupán arról köteles nyilatkozni, hogy az általa igazolni kívánt alkalmassági követelmények teljesülnek, az alkalmassági követelmények teljesítésére vonatkozó részletes adatokat nem köteles megadni. A gazdasági szereplő az alkalmassági követelmények teljesítésére vonatkozó részletes adatokat tartalmazó, az eljárást megindító felhívásban előírt saját nyilatkozatait az alkalmassági követelmények, valamint - adott esetben - a 82. § (5) bekezdése szerinti objektív kritériumok tekintetében az eljárást megindító felhívásban előírt igazolások benyújtására vonatkozó szabályok szerint, az ajánlatkérő 69. § szerinti felhívására köteles benyújtani. Amennyiben az ajánlatkérő az eljárásban nem határoz meg alkalmassági követelményt, a 69. § (4) bekezdése szerinti felhívást nem kell alkalmaznia.

72. A hivatalbóli kezdeményező hivatalbóli kezdeményezése negyedik elemében azt kifogásolta, hogy az ajánlatkérő az eljárás során mindkét közbeszerzési rész tekintetében érvényesnek nyilvánította az ALTERNATÍV ENERGIA RENDSZEREK Kft. ajánlattevő ajánlatát, holott az nem tartalmazza az ajánlattételi felhívás III.1.1) pontjában előírt Kbt. 63. § (1) bekezdésére vonatkozó kizáró okok fennállásának nemleges nyilatkozatát, valamint a változásbejegyzésre vonatkozó nyilatkozatot, figyelemmel az ajánlattételi felhívás VI.3.12) 6. alpontjára. Hivatkozott a Kbt. 71. § (1) bekezdésének a megsértésére, továbbá azáltal, hogy az ajánlatkérő nem nyilvánította érvénytelennek az ajánlatot és ezáltal eredménytelennek az

eljárást megsértette a Kbt. 73. § (1) bekezdés e) pontját és a Kbt. 75. § (1) bekezdés b) pontját.

73. Az ajánlatkérő a kizáró okok felsorolásánál előírta a Kbt. 63. § (1) bekezdés szerinti kizáró okokat is, bár igazolási módot külön ezekkel kapcsolatban nem határozott meg. Nem volt vitatott a felek között, hogy ezen kizáró ok előírásra került, és a nyertes ajánlattevő ajánlat azt nem tartalmazza. Az ajánlatkérő arra hivatkozott, hogy ezen kizáró okok fenn nem állását más forrásokból ellenőrizte, azért nem is kellett hiánypótlást kibocsátania.

A Kbt. 114. § (2) bekezdése értelmében a Kbt. 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozat tekintetében az Európai Bizottság által meghatározott egységes formanyomtatvány nem alkalmazandó, ahol e törvény Második Része „egységes európai közbeszerzési dokumentumot” említ, az alatt a 67. § (1) bekezdése szerinti nyilatkozatot kell érteni. Az ajánlatkérő a Kormány rendeletében részletezettek szerint ellenőrzi továbbá a kizáró ok hiányát a rendelkezésre álló elektronikus nyilvántartásokból is.

Nemzeti eljárásrendben tehát:

- a kizáró okok hiányának igazolása (előzetes és tényleges igazolása is) egyszerű nyilatkozattal történik, nem kell egységes európai közbeszerzési dokumentumot benyújtani;
- ajánlatkérőnek a nyilatkozat mellett ellenőriznie kell a kizáró ok hiányát a rendelkezésére álló elektronikus nyilvántartásokból is.

74. A Döntőbizottság e körben megjegyzi, hogy ezen kizáró okok előírása a Kbt. alapján nem kötelező, de amennyiben ezek előírásra kerülnek, akkor kötelező az ellenőrzése. A vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján ajánlattevőnek nyilatkozatot kellett volna benyújtania a kizáró okok fenn nem állásáról.

Amikor az ajánlatkérő észlelte a bírálat során, hogy ezt nem csatolta az ajánlattevő az ajánlatában, erre hiánypótlási felhívást kellett volna kibocsátania.

75. Az ajánlatkérő az ajánlattételi felhívás VI.3.12) További információk 6. pontjában előírta, hogy az ajánlatadóknak ajánlatukhoz csatolnia szükséges

- a 321/2015. (X. 30.) Korm. rendelet 13. §-a alapján a folyamatban lévő változásbejegyzési eljárás esetén az Ajánlattevő, illetve az alkalmasság igazolásában részt vevő más szervezet köteles benyújtani a változásbejegyzési kérelmet (.xml fájl) és a benyújtást igazoló digitális tértivevény kinyomtatott, egyszerű másolatát, ajánlattevő nemleges nyilatkozatát is köteles csatolni.

A felhívás alapján az ajánlattevőnek csatolnia kellett a változásbejegyzésre vonatkozóan a nemleges nyilatkozatot is. Azt az ajánlatkérő sem vitatta, hogy az ajánlat ezt nem tartalmazta. Nem tudta a Döntőbizottság elfogadni az ajánlatkérő azon előadását, hogy a www.e-beszamolo.hu internetes oldalon ellenőrizte ezen információt. Az www.e-beszamolo.hu a lekérdezés időpontjában fennálló állapotot mutatja, változásbejegyzésre vonatkozóan nem tartalmaz információkat. Az ajánlati felhívás alapján ezen nyilatkozat benyújtása érvényességi követelmény volt, amennyiben az ajánlat azt nem tartalmazta, ajánlatkérőnek hiánypótlást kellett volna kibocsátania e körben.

A Döntőbizottság a fentiek alapján megállapította, hogy a hivatalbóli kezdeményezés negyedik eleme alapos, az ajánlatkérő azzal, hogy a fent nevezett dokumentumokkal kapcsolatban nem bocsátott ki hiánypótlási felhívást, nem megfelelően végezte el az ajánlatok bírálatát és a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdésére tekintettel megsértette a Kbt. 71. § (1) bekezdésében foglaltakat.

76. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdésében meghatározott hatáskörében eljárva a hivatalbóli kezdeményezés kapcsán a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján

megállapította a jogsértés megtörténtét, a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint a rendelkező részben foglalt mértékű bírságot szabott ki.

77. A Kbt. 165. § (4) bekezdés értelmében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 10%-a.

78. A Kbt. 165. § (11) bekezdés értelmében a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének – továbbá a 62. § (1) bekezdés q) pont szerinti jogsértés megállapítása esetén az eltiltás időtartamának – megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

a) a jogsértés súlyát,

b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,

c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,

d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,

e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,

f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének és az eltiltás időtartamának megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

79. A Döntőbizottság jelen esetben további jogkövetkezményként a bírság kiszabását indokoltnak tartotta, mivel jelentős súlyú jogsértésnek minősül, hogy az ajánlatkérő nem megfelelően alkotta meg a közbeszerzési dokumentumok tartalmát.

80. A Döntőbizottság a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét figyelembe vette. A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő javára értékelte azt a körülményt, hogy a Döntőbizottság még jogsértést nem állapított meg az ajánlatkérővel szemben, továbbá a közbeszerzés támogatásból valósult meg, így a jogsértéshez a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat. A bírság kiszabásánál figyelembe vette a beszerzés becsült értékét és a támogatás intenzitását (50%-50%) is. A Döntőbizottság a bírság összegére vonatkozó döntése során az ajánlatkérő terhére értékelte azt a körülményt, hogy a jogsértés nem reparálható. E szempontokat összességében mérlegelve a Döntőbizottság a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak.

81. A Döntőbizottság a Kbt. 145. § (1) bekezdése szerint alkalmazandó Ákr. 125. § (1) bekezdése alapján rendelkezett az eljárási költségekről.

82. A Döntőbizottság hatásköre és illetékessége a Kbt. 145. § (2)-(6) bekezdésein alapul.

83. A határozat ellen a Kbt. 170. § alapján indítható közigazgatási per. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (2) bekezdés a) pontja és a 13. § (11) bekezdése szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdése alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása az elektronikus ügyintézés és a bizalmi szolgáltatások

általános szabályairól szóló 2015. évi CCXXII. törvény 9. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2019. augusztus 6.

*Dr. Peleskey Viktória sk
a tanács elnöke*

*Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos*

*Dr. Jánosi Bálint sk
közbeszerzési biztos*

A kiadmány hitelül:

Liszi Barbara
közzszolgálati ügykezelő

Kapják:

1. Első Magyar Önkormányzati Beruházáslebonyolító és Projektmenedzsment Kft., Móricz Zsolt felelős akkreditált közbeszerzési szaktanácsadó (elektronikus úton)
2. Dr. Horváth Roland ügyvéd (elektronikus úton)
3. Közbeszerzési Hatóság Titkársága (Helyben)